

> Retouradres Postbus 20901 2500 EX Den Haag

Commissie Genetische Modificatie - COGEM
t.a.v. prof. Dr. Ing. S. Schaap
Postbus 578
3720 AN Bilthoven

**Ministerie van
Infrastructuur en
Waterstaat**

Rijnstraat 8
2515 XP Den Haag
Postbus 20901
2500 EX Den Haag

T 070-456 0000
F 070-456 1111

Ons kenmerk
IENW/BSK-2019/139621

Datum **10 JULI 2019**
Betreft Advies inschaling gene drives

Geachte heer Schaap,

Graag dank ik u voor uw adviserende brief 'inschaling laboratoriumexperimenten met gene drives' van 9 mei 2019 (CGM/190509-01).

Met u deel ik het standpunt dat wetenschappelijk onderzoek over genetisch gemodificeerde organismen (ggo's), inclusief gene drive organismen (gdo's) moet plaatsvinden onder veilige, maar niet onnodig belastende omstandigheden. In uw brief signaleert u dat literatuurstudies uitwijzen dat gdo's op andere, lagere inperkingsniveaus ingeschaald en gebruikt kunnen worden dan het in de regelgeving vastgestelde niveau.

De huidige regelgeving maakt het mogelijk om wetenschappelijk onderzoek met gdo's op die lagere niveaus uit te voeren op basis van een case-specifieke risicobeoordeling. Daarbij kan ook de informatie uit het in uw opdracht uitgevoerde literatuuronderzoek worden gebruikt ter onderbouwing van een lager inperkingsniveau.

Omdat niet kan worden uitgesloten dat gdo's andere effecten veroorzaken dan wat in de literatuur als aannemelijk wordt aangenomen, ontstaat in dergelijke situaties een groter dan verwaarloosbaar risico voor de gezondheid van de mens en het milieu, waaronder de biodiversiteit.

Om dit risico te kunnen beoordelen en zo nodig afdoende maatregelen te kunnen vaststellen, acht ik de huidige systematiek van case-specifieke risicobeoordelingen nog steeds noodzakelijk. Als gezegd, kunnen daarbij de in uw literatuurstudie gevonden argumenten worden gebruikt.

Een andere reden om uw advies nog niet over te nemen om slechts specifieke gdo's onder het hoogste inperkingsniveau in te schalen, is het gegeven dat de wetenschappelijke ontwikkelingen op dit vlak in ras tempo voortschrijden. Uit het oogpunt van regulatoire efficiëntie acht ik op dit moment het efficiënter om op basis van case-specifieke beoordelingen vergunningen te verlenen voor ingeperkt gebruik toepassingen dan het generiek regelen van het inperkingsniveau op een wijze die wellicht met regelmaat herzien of geactualiseerd moet worden. Met het voortschrijden van wetenschappelijke kennis en informatie kan een dergelijke regulering in de toekomst mogelijk wel worden gerealiseerd.

**Ministerie van
Infrastructuur en
Waterstaat**

Ons kenmerk
IENW/BSK-2019/139621

Hoogachtend,

DE MINISTER VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT,

drs. C. van Nieuwenhuizen Wijbenga